

שבועות (10)

מתן תורה במדבר סיני

בפרשת יתרו, לפני מתן תורה נאמר: **"בחודש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני"** (שמות יט. א). שואלים חז"ל במדרש: למה נאמר **"ביום הזה"**, היה צריך לומר **"ביום ההוא"**? ומתרגמים: ללמדך שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאילו היום ניתנו. כלומר, חג שבועות אינו רק זכרון היסטורי למעמד הר סיני, אלא הזדמנות לחוויה מחודשת של קבלת התורה. כדי שהתורה תהיה בתוכנו באמת, צריך להרגיש כאילו היום קיבלנו אותה, באהבה, ברצון, וביראה. וכן גם מסביר הרמב"ן בתחילת פרשת בא: כל המעמד הר סיני היה כדי שלא נשכח לעולם התורה מפי הגבורה נתנה, ושכל דור ודור ירגיש כאילו הוא בעצמו עמד שם ושמע את הדיברות.

המלקט

למה התורה ניתנה במקום בלתי ידוע, ובזמן בלתי ידוע, יש להבין למה התורה ניתנה במקום בלתי ידוע במדבר, ובזמן בלתי ידוע, שאין יודעים בדיוק אם בששה בסיון או בשבעה בסיון? כדי לרמוז בזה שאין התורה תלויה לא בזמן ולא במקום, משום שלעתים קרובות האדם מורה היתר לעצמו: כאן אין יכולים להתנהג כמו בבית, כאן מקום חופשי, מדינה חופשית, וצריך להסתגל על תנאי המקום או: צריך להסתגל אל הזמן, כהיום הזה אנו חיים בזמן אחר, ואין אנו יכולים לחיות כפי שחיינו לפני עידן ועידנים... ולפיכך גם נאמר: שיהיו דברי תורה בעיניך כאילו היום נתנו התורה תמיד שרירא וקיימת ועומדת בחידושה בכל זמן ובכל מקום.

ספר "ברכת חיים מועדים ב"

הכל מודים בעצרת דבעינן לכם

ההכרה הנכונה במשמעות סגולת הזמן של שבועות, צריכה להביא לשמחה של תורה. "שהחיינו וקימנו והגיענו" ליום שבו הקב"ה נותן את התורה, לזמן שבו כל העולמים דבר בנו ע"י קשר התורה. שמחה עצומה על הזכות ללמוד "חברותא" עם "המלמד תורה לעמו ישראל". המתבונן כראוי יתעורר בהרגשתו ש"יורד ה' על הר סיני", ליתן תורה לישראל, חוזר מחדש בכל פעם שיהודי פותח גמרא ללמוד, ויכולת ההשפעה של לומד התורה היא ללא גבולות ומגבלות, לא כפי כוחנו ויכולתנו לקבל אלא "מידך הפתוחה הקדושה והרחבה". שמחה רוחנית מיוחדת נתבארה בדברי רב יוסף שאי לא האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא (פסחים סח.). כל מעלת התלמיד חכם נובעת מהתורה, ולולי התורה היה ח"ו נשאר סבל

בשוק. בכל הימים הטובים ישנה מצות שמחה, והנה יש מ"ד הסובר ש"כולו לה", בשמחתה של תורה ע"י דביקות ברוחניות. אך בחג השבועות, זמו מתן תורה: **"הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם"**. אין יוצאין ידי חובת שמחה ברוחניות בלבד, יש לבטא את שמחת המועד בגשמיות, במעדני מאכל ומשתה. לכן אמר רב יוסף: **"עבדי לי עיגלא תילתא"**, שיענגו את החג בשמחת מעדנים גשמיים. בזה מכיל כל אדם את שמחתו בקבלת התורה, שמחה החדרת עד רגשות גשמיים, שמחה שתלויה את האדם בכל ימות השנה, שמחה של קשר ושייכות להשי"ת. **רב פינקוס זצ"ל בספרו "פסח...שבועות"**

תורה ה' תמימה משיבת נפש

במדרש רבה (שיר השירים פו.ד) על הפסוק: **"חכו ממתקים"** כתוב: כשאמר הקב"ה **"אני ה' אלוהיך"** מיד פרח נשמתן של ישראל, כיון שמתו התחילה התורה מבקשת עליהם רחמים מן הקב"ה ואמרה לפניו, רבש"ע, יש מלך משיא את בתו והורג את בן בתו? כל העולם כולו שמח בשבילי ובניך מתים. מיד חזרה נשמתן. זה שאמר: **"תורת ה' תמימה משיבת נפש"**. לכאורה פלא, מה באמת היתה כוונת הקב"ה, לתת את התורה וכולם ימותו? וכי בלי בקשת התורה אין טענה זו מובנת מאליה? אדם עושה חופה לבתו, והורג את בן בתו? אלא נראה לבאר, הקב"ה רצה ללמד את עם ישראל, שלאחר מתן תורה, רק התורה בכוחה להחיות ולסנגד על עם ישראל שיהיה להם חיים, ורק בזכות התורה הם חיים וקיימים. **ספר "אוצרות התורה, שבועות"**

נתנית התורה לישראל בעבור המצוות שבגוף

בגמרא (פסחים סח.) מובא שרבי יהושוע ורבי אליעזר נחלקו האם יש חובה לאכול ולשתות ביום טוב. אך בשבועות גם רבי אליעזר סובר שיש חובה לאכול ולשתות, משום שבו נתנה התורה. נשאלת השאלה: לכאורה היה צריך להיות ההיפך, שבשבועות כולם יסכימו שיש ללמוד כל היום בבית המדרש ולא לאכול ולשתות, שהרי התורה היא עליונה ונשגבה עד אין חקר! מתרץ ה"בית הלוי": הגמרא (שבת פח) מספרת, שכאשר עלה משה לשמים לקבל את התורה, לא הסכימו המלאכים לכך, ואמרו להקב"ה: תנה הודך על השמים! אמר לו הקב"ה: אחוז בכסא כבודי והשב להם תשובה. אמר להם משה: למצרים ירדתם לפרעה השתעבדתם בין הגויים אתם שרויין, שעובדין עבודה זרה? כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות? אב ואם יש לכם? הוא ניצח אותם בטענה שהם אינם

לתורה כאל "מאורסה", כדבר אהוב וחשוב, שמתיעצים עמה ומתחשבים בדעתה.
ספר "כמוצא שלל רב, שבועות"

הלכה: ו' ימים שאחר שבועות לענין תחנון
כתב הרמ"א (או"ח סי' תצד, ג), אין אומרים תחנון מתחילת ר"ח סיון עד ח' בו דהיינו עד אחר אסרו חג. בפסקי תשובות (אות ט) כתב: ורבים נוהגים שלא לומר תחנון עד י"ב סיון כי הקרבנות של חג השבועות היה להם תשלומין כל שבועה, וכן המנהג בכל ערי ארץ ישראל, ויש מנהגים בחו"ל שאין אומרים תחנון גם ב"ג סיון משום ספיקא דיומא, ובכל ימים אלו, מר"ח סיון עד י"ב בו, אסורים בתענית ובהספד זולת לחכם לפניו, ויש שהתירו בב' סיון.
פסקי תשובות חלק ה'

פתגם: חסד אמיתי כשאין לו רואה. פתגם חסידי

חקירה: מעילה

זריקת הדם מוציאה מידי מעילה משום מעשה שנעשית מצוות, או משום שהותר לכהנים. (מקדש דוד ח"א ארבע עבודות, וכן חקר בגר"ח סטנסיל שעב האם צריך זריקה המתרת באכילה או רק זריקה מכפרת)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: גדול בישראל

הגדול ממינסק נזדמן פעם לאכסניה אחת עם אחד מעמיתיו הרבנים. בהיותם עייפים ותשושים מטילטולי הדרך, היו חוככים בדעתם: מה יעשו קודם, יאכלו, או ישכבו לישון? נענה הגדול ואמר דרך בדיחותא: הרי משנה מפורשת היא: שינה באכילתן הבכור יאכל, כלומר: שינה ואכילה מה קודם? הוא אומר: הבכור יאכל, זכות הבכורה לאכילה.

ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף קסב)

שבת שלום, חג שמח

יצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אוזיה. **שלום בית:** גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג. **זיווג הגון:** יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. **הצלחה רבה:** נתן בן רבקה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן גיזיל לאוני. **לעילוי נשמת:** ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה, אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטרייה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזק, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, אברהם בן אסתר.

יכולים לקיים מצוות שבגוף. נמצא שכל מה שזכינו לקבלת התורה הוא רק מפני שיש לנו גוף, אם כן מובן היטב מדוע לדעת כולם יש בשבועות חובה אכילה ושתייה. לפי זה מובן דבר נוסף: נהגו לאכול בשבועות מאכלי חלב, מעיקר הדין יש לאכלם באותה סעודה של הבשר, כשבתחילת הסעודה אוכלים מאכלי חלב, אחריהם נוטלים ידיים ומקנחים ומדיחים את הפה, ואחר כך פורסים מפה אחרת ועליה אוכלים את מאכלי הבשר. צורת האכילה נקבעה דוקא בסדר הזה, כדי שנקיים בגופנו את מצות ההפרדה בין בשר לחלב, מפני שכל נתינת התורה לעם ישראל היתה רק משום שיש לנו לקיים המצוות שבגוף. ואכן, ענין ההפרדה בין בשר לחלב היה אחת הסיבות שבעבורן נתנה לנו התורה.
ספר "יחי ראובן, מועדים"

העגלה רומזת להבדיל בין רב יוסף ליוסף מן השוק
הגמרא (פסחים סח:) אומרת: רב יוסף ביומא דעצרתא אמר עבדי לי עגלא תלתא [רש"י שלישי לבטן, ומוכחח הוא], אמר אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא [רש"י: אי לאי האי יומא שלמדתי תורה ונתרוממתי, הרי אנשים הרבה בשוק ששמם יוסף, ומה ביני לבינים]. ומדוע דוקא עגלה? בספר "כנא דפלפלי" כתב: שכשיוסף הצדיק שלח להודיע ליעקב אבינו שהוא חי ומושל במצרים, יעקב אבינו חשב בתחילה: אולי זהו סתם אדם מן השוק אשר אומרים עליו שהוא בנו יוסף האבוד. אולם כשראה את העגלות, הבין שזהו בנו יוסף, אשר בהפרדו ממנו עסק עמו בענין עגלה ערופה. נמצא שהעגלה, היא זו שסייעה להבחין בין יוסף האמיתי לבין יוסף שבשוק. והוא הדין כן, רב יוסף עושה סעודה ואוכל בה עגלה, על כך שזכה להיות היוסף האמיתי ולא היוסף אשר בשוק.

ספר "ומתוך האור, חג שבועות"

תורה ציוה לנו משה מורשה קהלת יעקב (דברים לג.)
אל תיקרי מורשה אלא מאורסה (פסחים מט:) רעיון נאה ומתקבל אמר על כך הגאון רבי יחיאל יעקב וינברג: רבים האנשים המכבדים את התורה, אך יש מהם המתייחסים אליה כאל אוצר נחמד אשר באוצרותיהם, דבר עתיק ויקר ערך, אולם הם אינם שואלים את התורה כיצד יש לנהוג בשאלות החיים. אנשים אלו מכבדים את התורה כפי שהם מכבדים את זקניהם הבאים בימים ואף מהדרים בכבודם, אולם לעולם לא יתייעצו עימם בבעיות החיים (של הצעירים), כי יאמרו: מה כבר מבינים הזקנים בטעמם וברוחם של הצעירים? על כגון אלו אמרו חז"ל: אל תיקרי לתורה "מורשה", מלשון ירושה, כלומר: אל תתייחסו אליה כאל יקושה עתיקה שנפלה לכם משנים קודמות, וכמו לזקנים שיש לכבדם אך לא להתחשב בדעותיהם, אלא עליכם להתייחס

